

Istorior

Bäkk Järk i Bråmåbudum äld mytji åv å sprändjät minn dynamit då däm grov brunnär å då däm vild a bårt stubbär å släjkt. Fö dö vårt ann anlitan då båkkan dan upå Jesundbjer suld djärås i årdningg tä skjajdbåkk. Stur stenär suld sprändjas bårt i båkkam. Jänn dag add ann jop åv någä ana kallär å add burå jätt ol i jänn stur sten så suld bårt. Bäkk Järk stuppät i dynamit å tändät å. Eta djikk int nå bra utan ä vårt jätt blindskot. Eta vårt int Bäkk Järk vari utan ann byrdå djär i årdningg jätt skot til. Däm add just släppa nidi bårn i olä då ä small. Kallär sätt si å assol å bårt å släddj fo rätt upi lufti. Bäkk Järk röjtät si å bässtät åv si. Sä tittät ann si umkringg å säjd:

”Ja - ä vårt då inggän skådåd”. Sä tittät ann upi lufti å lagd til: ”Få sjå då när vir fåm att reskapän”.

Ruben Daniels kam ättär Nyvall såm präst å Soldn å ann va litä mer fokligär åv si. Jätt tag va ä tjörtjkaffe dan i prästgardim sä ä add ve ”De gamlas dag”. Ruben kam tä sitt ata Stunis Andes i Budum. Då däm äldå dräkk påtåri va ä so att Stunis Andes djärd so ann va van frå emä - ann slo yvyr kaffe upå fatå å dräkk da frå minn jänn sukkärbit i munnim. Ur ä nu va så va ä nånn så kam ati Andes litä så ann vittät til a kaffefatå så Ruben fikk jänn skvätt kaffe upå brakklårå så ä vårt jänn stur fläkk å brakkon. Då knakkät Ruben litä upå ärdi a Andes å säjd: ”Jag får ju inte säga något fullt men du som är från Bodarna kan väl säga vad jag tänker”.

* * * *

Mas Albert i Bängsarvi vamin i sänggkörin ländj å ä va Rullpers Selma o. Ä va upå do tidi då Brutär Mas va släjkän dirisjänt. Jänn gångg tälät Albert um fö mi ur ä va jätt tag då körn sjunggät i tjörtjon upå nå gusstjänst je jägd. Selma sät ata Smiss Ann. Ä va mytji fok dan å prästn las ritualn å ä va nå upå latin så suld vårå. Prästn byrdå leså: ”Kyrie eleison, kyrie eleison” (betyder: Herre förbarma Dig). Då Selma ärd eta buffät o ati Smiss Ann å säjd ögt å mjässtor i tjörtjon ärd ä: ”Ärå donda då ur ann se - tjyri e låjsån, tjyri e låjsån”.

* * * *

Sturull Joan spylät ju bå fion å dragspyl å ibland kam ä ana spylmän båta onum dan i Bråmåbudum fö tä spylå ilag. Jänn kväld kam ä däjt någä spylmän å däm fanatt instrumänti å sä vårt ä spylå åv. Då däm add äldå jänn fläkk, sätt Ilda fram kaffe a däm. Mäss däm dråkk å duppät byrd däm å språk um släjkä så kund sjå nå undli, rådn ä släjkt. Sä kam däm inn upå släjkä så kund spä å va son synskär å kund sjå framvyvyr. Ättär jätt tag säjd Joan: ”Ja - jänn gångg add i nästan je fjäll så va synsk - o djärd slut inå vir inntum råkas....”

* * * *

Rullpers Selma i Bängsarvi vamin då sänggkörin va a Ståkklum upå 30-talä, då ä va je stur utställningg da. Vänd o då vamin upå vitum vir int säkärt män någä vikur ättär sä o add kematt vårt o äjt si vyvr nå äksem äld vänd ä nu va. Ä kläjdäs so föskrättjli, säjd o. O vårt båta duktärim i Mora fö eta. Ä va ju snart a tä ta båtn frå Bängsarvi upå do tidi. Då o kam ina duktärn vårt o full litä bljog fö donda kallim, då o suld tålum vänd ä va, o va ju int so van vi manfok. O säjd att ä va nå i skänkum så kläjdäs. Då vårt o dra upp tjoslan litä å duktärn tittät ä ann kama tä sjå. Sä säjd ann att ann kund då int sjå nå fel å ännä. Då säjd Selma: ”Nääj - eta sit milå sturtäm ä - å jänn skot länggär upp”.

* * * *

Nyvall jättät prästn jän å Soldn upå tjugutalä. Ann lest mytji å va rasnd tä predik å mjästäv brukät fok ärå andäktit då ann säjd nå frå predikstolim. Männ jänn sundag add ann sagt nå um ur däm stjötät si å Soldn å eta va ä full nånn så tykkt ä va rent upå tok. Ättär någä dägä fikk Nyvall jätt släjkt anonymt brev å i eta brevi stod ä bar: "Idiot". Då Nyvall predikät nästa sundag tälät ann um att ann add fändji jätt släjkt brev. Sä säjd ann att ä va vanli i anonym brev att ä va skriva nå långg rams um släjkt så va gali män att ä va utå avsändär. Eta brevä ann add fändji va ä tvertum - ä stodd bar avsändär å int nå ana. Dänn så vårt rodäst i ogum då va nug dänn så add skriva brevä.

Upå trättitalä fanns int ä so gått um ölg i skoim så ä e nu fö tidn. Je began va ä jätt lag så va i Karabjer å jagät. Däm va äjt el viku männ add int sitt jätt enda djor. Då däm suld go emi köjo upå frådasättärmidan, djingg däm å små-sor ållerjop fö att däm add vurti utå. I eta laji va Bom Lass minn o å ann va arggäst åv ålllum. Då odror byrdä go, säjd ann att ann trodd ä suld finnas nånn ölg sunåni bjeri. Ann vändät um å djikk västyvyr jesumän. Då jaktläjä nästan add inna emi köjo, ärd däm att ä small jätt par skot bartyvyr däjät Bom Lass add fe. Trast ättär kam Lass småköjtänd frama däm å flämtät att nu add ann skuti jänn o. Nu vild ann a jop tä slatta. Ållerjop fiät ann däjät ann add skuti. Då däm kam däjät add ä byrtä bi litä skumt i räjsi dan.

Mör Joan fanatt knäjven å bukkät si nid fö tä byrå flå. Män då röjtät ann si upp å kläjät si i skållam - å sä säjd ann: "I tror gambäln anåda att ann a skonär å si...." Bom Lass add skuti jänn äst så Järnakallär add aft upå skogsbet i nå fäbudär sunå råd. El jaktläjä add djärå el nåti minn tä gråvå nid donda ästn i je mör ata dan. Järnakallär fann ålldär att donda ästn så add köjta bårt fö däm.

* * * *

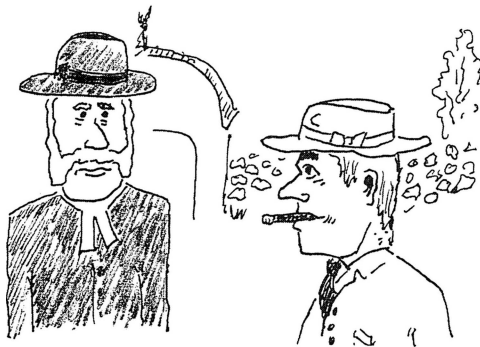
Bälter Andes i Esarvi va a Mora å djikk inå doda budi så jättär Carlssons - da däm seli kläd å släjkt. Ann add je tröj minn si å frägät um ann fikk byt doda. Expeditn tog tröjo å tittät jätt tag. Sä säjd ann: "Den här är ju inte såld här". Andes tog ättbakär tröjo å säjd: "E ä so ljet noga ä - isu tröjo a moon gart a mi, män i add nå ärnd inå Strand ändå så i tänkt bar titt in".

Jätt ana tag va Bälter Andes i Mora fö tä få nå uträtta. Då kam ann jug att donda duktärn Helldahl brukät säj a däm så kam båta onom å mottagnindjän, att ann sjov va nug sjokäst åv däm ållerjop. Helldahl brukät ju sköj minn åller an råkät. Andes tog å djikk ina Helldahl å då ä vårt annas tur tä kumå inn, säjd ann a duktärin: "Ja - i sulld bar inå sjå ättär ur ä va minn di".

* * * *

Ä va int månggär så visst um att donda prästn Nyvall ibland va galin tä utå met då ä va tjänli vedär. Ä ändät att ä kunnd bi nånn sundag o då ann djärd nå vänd utå Syljan äld båti nånn tjänn västi skoim. Eta fikk Agmans Andes vitå å då ann råkät Nyvall jänn sundag frägät ann um int ä va synd fö jänn Ärrans tjänär tä met upå sundågå. Då svärät Nyvall: "Nej, det är inte synd. Det blir det först på måndagarna när man berättar hur stora fiskar man fångat".

* * * *

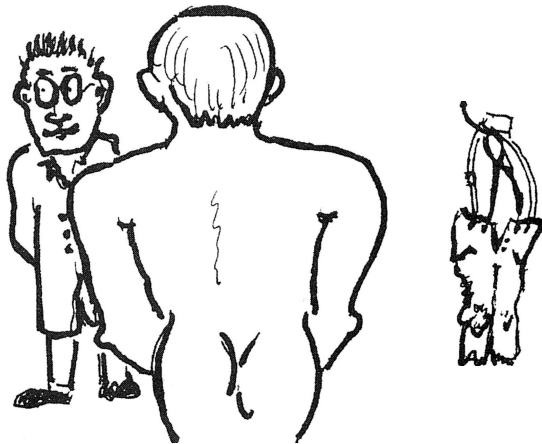

Donda Thunberg va präst fyri Nyvall å ann brukät predik bå ländj å vel um sundågå. Ann vårt bå långgrandån å umständin å ibland jälåk o då ann stod dan i predikstolim. Agmans Andes bodd ju brevi tjörtjon å brukät go däjn vänn sundag. Je jägd kam Thunberg frama Andes utåni tjörtjon ättär je gusstjänst å tåkkät ann fö att ann va so tjörtjlin åv si. Då tykkät Andes ann sulld svärå nå så ann säjd: "Ja - undli nug e i je nåssnär kristli menistj fast i a seti jän vänn sundag å ärtå åll predikninggär du a äldi". Då djikk Thunberg da frå.

* * * *

Stunis Andes i Budum add vurti litä dov å va jänn åv fösstum å Soldn så fikk si jänn ärapparat. Ä va nå krambäl tä sätt ini ära å jätt batteri til. Jänn dag kam ann ina Sägär Gustav i Njuttbudn fö tä andl nå. Gustav add ärt tålls um donda apparatn å Andes väjsät ur ann sågåjt. Sä frägät Gustav: ”Jänn släjkän apparat kan full int va billin - ur mytji kåstär ann”? Stunis Andes: ”Jo - um frådan fö två vikur sä”.

* * * *

Donda Helldahl så va duktär va full litä sköjån åv si. Ann tykkt um tä säj litä so ann tykkt a däm så va båta onum. Ä va full någä så int told sköj upå eta visä män Bomen i Gruddbudum kånntäs att an å däm brukät sköj minn verodär då däm ráktäs. Jänn dag va Bomen a Mora fö tä tjöp si je nyr välmåsbrakk fö gamlo add vurti åjtnätadn. Mäss ann ändå va i Mora tänkt ann att minn-de-sumu kund ann ina Helldahl å ärä um ä felät nå. Mäss Helldahl klämmät å knakkät upå yms ställ å onum, tälät ann um vändfö ann add fe a Mora donda dan. Då säjd Helldahl (fast ann svänskät ju föstäss): Säm eta siäjt så äftär ä då int å att du tjöpär någu nyr välmåsbrakk.

* * * *

Helmer Nilsson